ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ

The Relationship Between Digital Leadership Of School Administrators And Internal Supervision In School Of Anubanwatbangnangbun School

สกาวรัตน์ เมืองจันทร์*, กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์**
Skawarat Muangchan*, Kanratchakan Lertamornsak**
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ 2) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การทำงานร่วมกัน การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และความเข้าใจในความรู้และทักษะดิจิทัล 2) การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การปฏิบัติการนิเทศภายใน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การขยายผลต่อยอด และยกยองเชิดชู และการประเมินผลการนิเทศ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงเท่ากับ .589 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา, การนิเทศภายในสถานศึกษา

Abstract

This research purpose were to 1) study digital leadership of secondary school Administrator in Anubanwatbangnangbun School 2) study the level of supervision within the educational institution of Anubanwatbangnangbun School. 3) study the relationship between digital leadership of school administrators and internal supervision of Anubanwatbangnangbun School. The samples used in this research were administrators and teachers of Anubanwatbangnangbun School, academic year 2023, number 42 people. The research tool was a questionnaire. The statistics used in the research were

frequency, percentage, mean, standard deviation. and the Pearson correlation coefficient analyzed by the program.

The results showed that 1) Overall digital leadership of school administrators is at a high level. When considering each aspect, it was found that It is at a high level in all 4 areas. ranked from the average to the lowest, Having a digital vision, working together, creating learning innovations in the digital world, understanding of knowledge and digital skills. 2) Overall supervision within the educational institution of Anubanwatbangnangbun School is at a high level. When considering each aspect, it was found that It is at a high level in all 5 areas. ranked from the average to the lowest, Including planning and Set options, Internal supervision operations Study of current conditions, problems, and needs Expanding the results and glorify and evaluation of supervision. 3) The relationship between leadership in the digital age of educational institution administrators and internal supervision of the educational institution of Anubanwatbangnangbun School. There was a high positive correlation equal to .589 with statistical significance at the .01 level.
Keywords: Digital Leadership of School Administrators, Internal Supervision in School

บทนำ

สถานการณ์การก้าวกระโดดของเทคโนโลยีที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้กลายเป็นมนุษย์ดิจิทัล (Digital Humanities) เน้นการทำกิจกรรมหลักสำคัญ 4 ประการ คือ การสืบค้นด้วยดิจิทัล (Digital Inquiry) การเรียนรู้ด้วยดิจิทัล (Digital Learning) การเรียนรู้สื่อใหม่ (New Media Study) และการใช้ สื่อใหม่ (New Media Practice) โดยได้มีการรวมตัวกันทำให้เกิดเป็นสังคมดิจิทัลอันเป็นยุคที่อินเทอร์เน็ตอยู่ในทุกสิ่งทุกอย่าง (Internet of Thing) ซึ่งสภาวะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างมาก สถานศึกษาจะต้องใช้สื่อเทคโนโลยีและระบบออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้และการทำงาน มีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์มากขึ้น บุคลากรในสถานศึกษาต้องมีความกระตือรือร้นที่จะต้องเรียนรู้การใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยต่างให้ความสำคัญและตระหนักถึงศักยภาพของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งหมดที่มีในปัจจุบันและแนวโน้มใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งการสร้างอนาคตการศึกษาที่จะเข้าในระบบการศึกษาของประเทศไทยนั้นต้องอาศัยความมุ่งมั่นร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ดาวรุวรรณ ถวิลการ 2564 : 1) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนในยุคดิจิทัลนี้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปสู่การบริหารโรงเรียน ห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากการยอมรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ในระดับบุคคล ผู้บริหารและครู จากนั้นก็ส่งเสริมให้ครู บูรณาการในศาสตร์การสอน เนื้อหา และเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และการนำเทคโนโลยีสู่การจัดการโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (สุกัญญา แช่มช้อย 2558: 216)

จากการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำดิจิทัลเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนให้เกิด

คุณภาพทั้งผู้เรียนและบุคลากร พร้อมทั้งเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น หากมองไปที่ปัญหาและกระบวนการแก้ปัญหาของการจัดการศึกษา พบว่าควรจะแก้ปัญหาด้วยการนิเทศภายใน นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องใช้ศักยภาพของภาวะผู้นำดิจิทัลนำให้เกิดกระบวนการนิเทศภายใน (สงัด อุทรานันท 2530: 116) ได้กลาวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนวา เดิมการนิเทศการศึกษาเป็นหน่าที่ของศึกษานิเทศกและผู้บริหารการศึกษา ครูเป็นผู้ได้รับการนิเทศ แต่ในปจจุบันงานนิเทศการศึกษามีความสำคัญมากขึ้น บุคลากรในโรงเรียนต่องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น อันเนื่องมาจากศึกษานิเทศกมีจำกัดจึงไม่สามารถตอบสนองความต่องการทางการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังไม่รูสภาพปัญหาและความต่องการที่แท้จริงของโรงเรียน การสนองตอบความต่องการจึงเป็นไปได้ยากและจากสภาพปจจุบันบุคลากรในโรงเรียนสวนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู ความสามารถ มีความชำนาญเฉพาะสาขาจึงควรใช่ทรัพยากรเหลานี้ให่ตรงความสามารถและเกิดประโยชนสูงสุด สวนศึกษานิเทศกจะเป็นเพียงผู้นิเทศติดตามการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศของโรงเรียน โดยให่ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามที่โรงเรียนขอความร่วมมือ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในให้สามารถเปลี่ยนแปลงองค์กรในยุคปฏิรูปการศึกษา และปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจการเมือง และวัฒนธรรมอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพและสู่มาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ
2. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูล
   1.1 ประชากร คือ โรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ
   1.2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ จำนวน 42 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พบว่า คำถามทุกข้อมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าระดับความ

เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .980 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถาม ทุกฉบับ และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ทางสถิติ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่วิเคราะห์ได้แปลความหมายรายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม

4.3 วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาของอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่วิเคราะห์ได้แปลความหมายรายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำเสนอในรูปตารางโดยนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (davis, J. A.: 1971)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน นำเสนอข้อมูลโดยหาค่าความถี่ และร้อยละ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู คศ.1

มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมาคือตำแหน่งครู คศ.2 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ตำแหน่งครูอัตราจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตำแหน่งครู คศ.3 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดในช่วง 1 – 5 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 6 – 10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 11 – 15 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 และประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 16 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

2. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การทำงานร่วมกัน การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และความเข้าใจในความรู้ และทักษะดิจิทัล

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 8 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติโดยการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรร่วมกันกำหนดนโยบายโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลและข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการปรับประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มนำสื่อดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความเป็นธรรม จริยธรรมและกฎหมาย ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการปรับประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนองค์กรและบุคลากรทุกภาคส่วนให้สามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และชุมชนร่วมกันสร้างกลยุทธ์ดิจิทัลและแนวทางในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถานศึกษา

2.2 ด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยเน้นการพัฒนาบนพื้นฐานของยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อดิจิทัลสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ครู และนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ไปสู่การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อดิจิทัลสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน พัฒนาชีวิต พัฒนาสังคม ชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่นวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์

2.3 ด้านการทำงานร่วมกันโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมปรึกษาหารือกับครู และบุคลากรก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาร่วมกับครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของครู และบุคลากรตามความเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสม

2.4 ด้านความเข้าใจในความรู้ และทักษะดิจิทัลโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัลในการสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสร้างบรรยากาศห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจและตระหนักถึงบริบทของโลกดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศด้วยดิจิทัล สืบค้นแบบดิจิทัล และประเมินผลข้อมูลอย่างเป็นระบบผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อดิจิทัลประกอบการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศด้วยดิจิทัล

3. การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การวางแผนและกำหนดทางเลือก การปฏิบัติการนิเทศภายใน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การขยายผลต่อยอด การยกยองเชิดชู และการประเมินผลการนิเทศ

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาสภาพความต้องการ และปัญหาสำหรับการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศให้ความรู้ ความเข้าใจถึงหลักการและเหตุผล ขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ผู้รับการนิเทศจัดทำแผนงาน โครงการนิเทศภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในปัจจุบันกำหนดหัวข้อในการนิเทศกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล และตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และกำหนดการจัดระบบเก็บข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

3.2 ด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่คณะกรรมการในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ จัดทำเอกสาร ตำรา คู่มือ และปฏิทินในการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน สรุปผลการวางแผนในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตรวจสอบการนิเทศกำกับ และติดตามผลการดำเนินงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง ประชุมชี้แจงเพื่อร่วมกันวางแผนภายในสถานศึกษาระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน และกำหนดทางเลือกที่ใช้ในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบัน

3.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับมาจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ กำหนดวัน เวลา สถานที่ และรายละเอียดของการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานตามแผน และขั้นตอนการนิเทศที่กำหนดไว้ในแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศให้คำปรึกษา ดูแล ให้ข้อเสนอแนะในการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศ

ปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และประเมินผลจากสภาพปัญหาปัจจุบันของการดำเนินงานนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ประชุมเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดกฎเกณฑ์ในการประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษา สรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษาทุกครั้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อปรับปรุงในครั้งถัดไป ประเมินผลรวมของการนิเทศภายในสถานศึกษาตามโครงการ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การดำเนินการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา 3 ระยะ คือ ก่อนการปฏิบัติงาน ระหว่างปฏิบัติงาน และหลังการปฏิบัติงาน และประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาในหลายรูปแบบ เช่น การอบรม การสัมมนา

3.5 ด้านการขยายผลต่อยอด และยกยองเชิดชู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่ 2 -3 และข้อที่ 6-7 มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงจากสูงไปต่ำ ได้แก่ จัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้เกี่ยวข้องทราบ นำผลการนิเทศที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในครั้งต่อไป นำผลการประเมินการนิเทศภายในไปปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษาในครั้งต่อไป หาแนวทางช่วยเหลือเมื่อผลการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการนิเทศ นำผลการประเมินการนิเทศภายในมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกย่อง และเชิดชูเกียรติผลงานที่เป็นแบบอยางที่ดีในการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เป็นที่ประจักษ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนำผลงานจาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ไปเผยแพร่ภายนอกสถานศึกษา

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสหสัมพันธ์สูงสุด คือด้านความเข้าใจในความรู้ และทักษะดิจิทัล ส่วนด้านที่มีสหสัมพันธ์กันต่ำสุดคือการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญได้มีการบริหารงานภายใต้กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลายมิติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในด้านของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ให้เกิดผลสำเร็จจึงทำให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่บริบทของสถานศึกษาเอื้ออำนวย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชญา โกมลวานิช (2563 : 24) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลไว้ว่า ผู้บริหารที่แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนา

ตนเอง และสร้างนวัตกรรมผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในยุคดิจิทัลได้กว้างไกล จะต้องมีความคิดที่ก้าวหน้าและทันสมัย มีความกล้าตัดสินใจ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจะต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรในยุคดิจิทัลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำ หรือผู้ที่มีภาวะผู้นำได้กระทำการชักจูง จูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความเต็มใจพร้อมใจในการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้นำต้องการ ผู้นำยุคดิจิทัลในอนาคตจึงควรประกอบด้วยความสามารถเชิงวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และคึกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา

ผลการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและกำหนดทางเลือก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด โดยเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยพิจารณากิจกรรมการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ทรัพยากรของสถานศึกษา เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา การศึกษาเอกสาร การปฏิบัติการนิเทศภายในให้ได้ผลควรดำเนินการตามขั้นตอนคือ ประชุม วางแผนงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ปฏิบัติการนิเทศภายในตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ มีการสรุปผลการนิเทศ และนำข้อมูลการนิเทศไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรองทอง จิรเดชากุล (2550: 17- 38) กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การนิเทศภายในสถานศึกษาบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพราะกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงาน อันประกอบไปด้วยการวิเคราะห์สภาพสถานศึกษาในปัจจุบัน วิเคราะห์สภาพปัญหา มีการวางแผนการปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล ดังนั้น หากผู้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ปฏิบัติการนิเทศตามกระบวนการทุกขั้นตอนก็จะสามารถทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณมาศ พรมพิลา (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านกระบวนการที่ส่งผลต่อการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า แต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกันโดยด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครู ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนาและการปรับปรุง มีสหสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติในขณะที่ทั้ง 5 ด้านดังกล่าวมีสหสัมพันธ์ทางบวกโดยตรงกับด้านการปฏิบัติการนิเทศการสอน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง (r= .589) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์มากที่สุด 3 ด้าน ด้านความเข้าใจในความรู้ และ

ทักษะดิจิทัล ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของคนในองค์กร จัดการ และสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงานได้เป็นอย่างดี การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ การเป็นผู้ประกอบการ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ การจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความคิดเชิงนวัตกรรม สอดคล้องกับ Gilster (1997) นักวิชาการที่ศึกษาการรู้ดิจิทัลในยุคแรก ๆ ให้นิยามไว้ว่า การรู้ดิจิทัลเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจการใช้สารสนเทศในรูปแบบและจากแหล่งที่หลากหลายที่นำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์ครอบคลุมถึงความเข้าใจของบุคคลในการทำงานกับทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล ในทำนองเดียวกับความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศหรือวรรณกรรมที่เป็นสิ่งพิมพ์ การรู้ดิจิทัลยังเป็นแนวคิดและวิธีการคิดหรือความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Idea and mindset) โดยมีการใช้ทักษะเฉพาะหรือสมรรถนะในการทำงานร่วมกับสารสนเทศดิจิทัล สอดคล้องกับ จรินทร์ อุตสาหะ (2564: 4-5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำ 4 ตัวที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาเชิงบวกคือ ด้านการประสานงาน ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจและด้านการยอมรับนับถือ รวมทั้งผู้บริหารควรดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ ด้วยการวางแผนการนิเทศร่วมกับบุคลากร ส่งเสริม บุคลากรในด้านการปฏิบัติงาน รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุงแก้ไขการนิเทศภายใน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพบว่า ด้านความเข้าใจในความรู้ และทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รู้จักพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างหลากหลายและเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา สามารถนำสื่อดิจิทัลมาบูรณาการ และใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานต่าง ๆ ในทุกด้านของสถานศึกษา

1.2 จากการวิจัยพบว่าการนิเทศภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ ด้านการประเมินผลการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินการนิเทศกับวัตถุประสงค์มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดอ่อน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการนิเทศ สรุปผลรวมการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาหาทางเลือกให้การดำเนินการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปใช้ในการนิเทศครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างหรือขนาดโรงเรียน หรือพื้นที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่ในเขตอื่น ๆ หรือจังหวัดอื่น ๆ เพิ่มเติม

2.3 ควรศึกษาข้อมูลในเชิงลึก มีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้รู้ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. **แนวทางการปฏิรูปการศึกษา.** เอกสารอัดสำเนา.

ดาวรุ่งรรณ ถวิลการ. (2564). **ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership.** ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

สงัด อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษาหลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

ทินกร บัวชู, ทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. **วารสารครุศาสตร์สาร: Journal of Educational Studies**.

เอกรัตน์ เชื้อวังคำ, วัลลภา อารีรัตน์. (2564). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4.** การประชุมผลงานวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 22. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุจรรยา ขาวสกุล. (2564). การพัฒนาดัชนีชี้วัดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. **สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์**.

Sullivan, L. (2017). **8 Skills Every Digital Leader Needs.** https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-needs/.

Elliott,T.(2017). **Digital Leadership:** A Six-Step Framework for Transformation. http://www.digitalistmag.com/author/telliott.

Zhu, P. (2016). **Five Key Elements in Digital Leadership.** http:// futureofcio.blogspot.com/2015/01/five-key-elements-in-digitalleadership.html.

International Society for Technology in Education (2018). **ISTE STANDARDSFOREDUCATION LEADERS.** https://www.iste.org/standards/foreducationleaders.

Juan Narbona. (2016). **Digital leadership**. Twitter and Pope Francis. CHURCH, COMMUNICATION AND CULTURE.